Hazepootje *(Trifólium arvénse L.)*

Er is onder de bijenplanten een grote verscheidenheid aan de wijze, waarop ze hun bloemen aan insekten vertonen, hoe ze hun 'etalage' inrichten. Vorm, kleur en geur leveren daarbij naar gelang de soort een bijdrage om insekten te lokken. Sommige gaan zover dat ze bloemen ontwikkelen die alleen bestemd zijn om de bloeiwijze zo veel mogelijk in het oog te laten vallen, de zogenaamde lokbloemen. Bij het hazepootje is van dat alles niets aanwezig. Het lijkt er op dat het zwaartepunt van de ontwikkeling van de plant zich meer richt op de verspreiding van het zaad dan op de bestuiving.

Houdt niet van kalk

Hazepootje is een van de 13 klaversoorten die in ons land inheems zijn. De plant komt algemeen in ons land voor op kalkarme gronden, veelal zandgronden. Je vindt haar op bermen en braakliggende gronden, op plaatsen waar de bodem is verstoord door beweiding of betreding, en ook op braakliggende akkers. De wetenschappelijke naam arvénse is afgeleid van het Latijnse arvum, dat akker betekent.
Het is een éénjarige plant, die kan overwinteren als het zaad in de late herfst tot ontkieming is gekomen. De plant wortelt met een krachtige paalwortel en heeft een opgaande stengel, waaruit zich regelmatig vertakkingen ontwikkelen.
De bladeren zijn gesteeld en hebben drie deelblaadjes. In het begin van de groei ontwikkelen zich bladeren waarvan de deelblaadjes eirond van vorm zijn. Ze vertonen veel gelijkenis met die van de witte klaver *(Trifólium répens L.)* en gaan reeds verdorren voordat de plant in bloei komt. De bladeren, die zich later hoger aan de plant gaan vormen, hebben lijnvormige deelblaadjes. Aan de voet van de bladstelen staan lancetvormige steunblaadjes. De planten zijn geheel bezet met een zachte witte beharing.

Onopvallende bloemen

Door het uiterlijk van de bloeiwijze valt niet meteen een gelijkenis met de andere klaversoorten waar te nemen, want de nietige bloemetjes gaan bijna geheel schuil tussen de lange kelktanden van de bloemen. Die bepalen wel in hoofdzaak het uiterlijk van de bloeiwijze, die aan een jong wilgenkatje doet denken. De naamgever zag er een gelijkenis in met een hazenpoot, vandaar.
In mei kunnen er al planten van het hazepootje in bloei staan; dat zijn die planten die de winter hebben doorstaan. De andere, waarvan het zaad in het voorjaar is gekiemd, volgen eerst in juli.
De bloemen staan in de oksel van de bladeren en aan het einde van de plantenstengels. Ze staan dicht bij elkaar en vormen samen een cilindervormige bloeiwijze. De lange tanden van de kelk, vijf in getal, hebben een veervormige beharing. De bloemkroon, met de karakteristieke vorm van de vlinderbloemenfamilie (*Leguminósae*), is licht roze van kleur en heeft donkere nerven. De beide zwaarden en de kiel zijn aan het begin met elkaar vergroeid en vormen samen een korte bloembuis.
Er zijn tien meeldraden; op één na zijn ze alle met elkaar vergroeid. De nectar komt vrij aan het begin van de vrijstaande meeldraad, boven in de bloem gelegen.

Ook zelfbestuiving

De meeldraden en de stamper liggen in de kiel verborgen, maar komen bij insektenbezoek vrij als daarbij de kiel en de zwaarden omlaag worden gedrukt. Bestuiving vindt plaats door bijen en hommels, maar als die uitblijft kan er zich ook zaad vormen na zelfbestuiving.

Zaadverspreiding door de wind

De vrucht is een peul, waarin zich twee zaden kunnen ontwikkelen. De zaden, geel gekleurd, blijven nadat ze rijp zijn geworden in de peul zitten, want voor de verspreiding zijn ze aangewezen op de verdroogde kelk, waarvan de lange tanden in feite dezelfde functie hebben als het zaadpluis bij composieten, zoals bijvoorbeeld de paardebloem *(Taráxacum officinále Weber)*. Zaadverspreiding vindt door de wind plaats. Dat kan ook geschieden als op spaarzaam begroeide plaatsen de planten van de grond losraken en in hun geheel door de wind worden meegenomen.

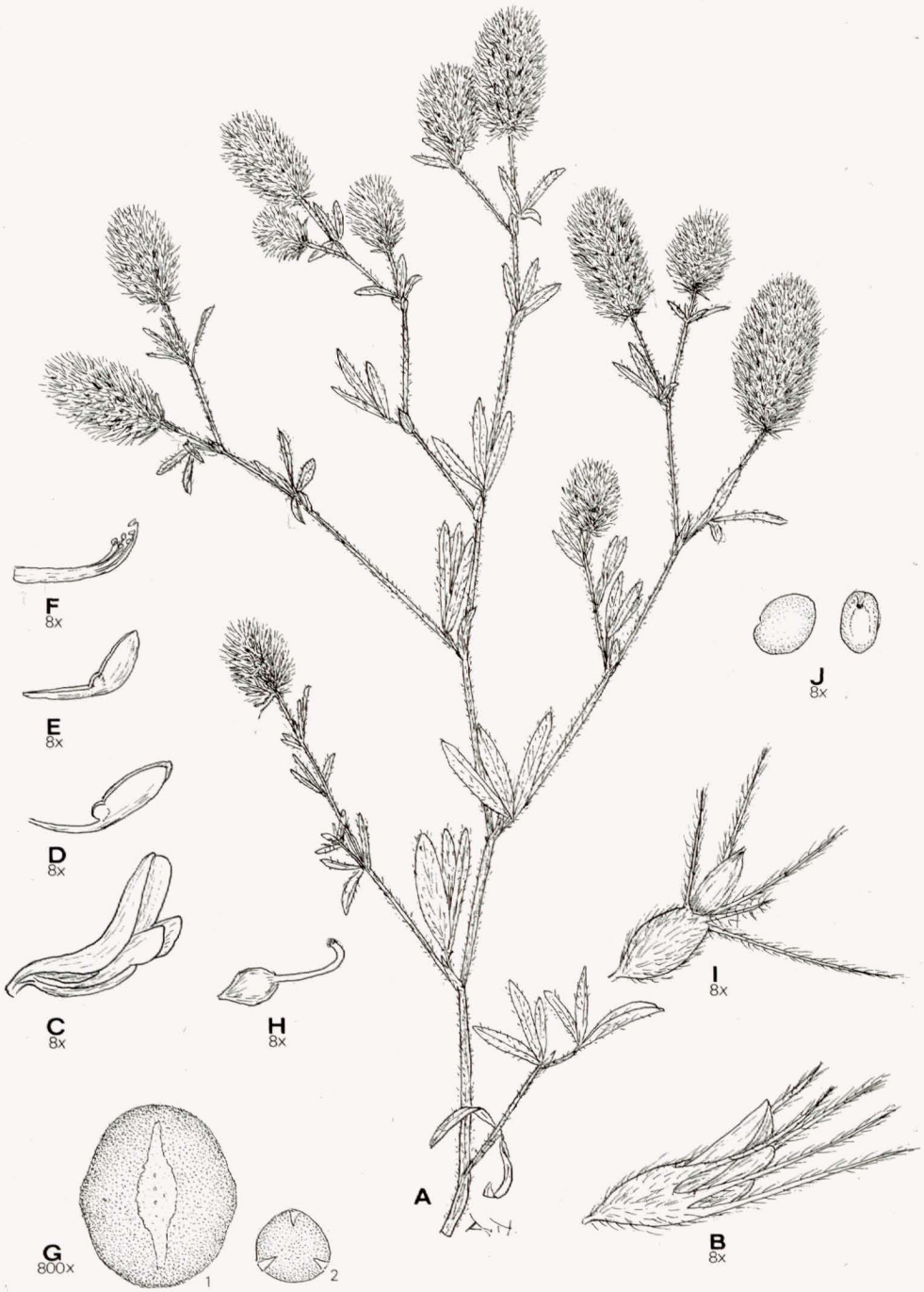

Hazepootje *(Trifólium arvénse L.)*
A deel van bloeiende plant; **B** bloem; **C** bloem waarvan de kelk is weggenomen; **D** zwaarden; **E** kiel; **F** meeldraden; **G** stuifmeelkorrel: **1** equatoriaal, **2** polair; **H** stamper; **I** verdorde bloem met vrucht; **J** zaad.